

Arbetsförmedlingens budgetunderlag 2022–2024

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Förslag till finansiering.....	6
2	Arbetsmarknadens utveckling	7
2.1	Fler får en svårare situation när konkurrensen om jobben ökar	7
2.2	Överhängande risk för ökad obalans på arbetsmarknaden	8
2.3	Utmaningarna för kommunal vuxenutbildning	9
3	Arbetsförmedlingens ekonomi	11
3.1	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	11
3.1.1	Anslag 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	11
3.1.2	Anslag 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ...	13
3.1.3	Anslag 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.....	15
3.1.4	Anslag 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.....	17
3.1.5	Anslag 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar.....	18
3.1.6	Anslag 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	19
3.2	Övriga medel som disponeras.....	20
3.3	Internationellt utvecklingssamarbete.....	20
3.4	Lokalbehov för en ändamålsenlig närvaro	21
3.5	Investeringar och låneram	21
3.5.1	Uppdrag avseende investeringar	23
3.6	Övriga ekonomiska villkor	25
3.6.1	Bemyndiganden	25
3.6.2	Räntekontokredit och anslagskrediter.....	26

1 Inledning

Arbetsförmedlingens uppgift fastställs i förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen. Myndighetens uppgift är att ansvara för den offentliga arbetsförmedlingen och dess arbetsmarknadspolitiska verksamhet samt att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom att effektivt sammanföra dem som söker arbete med dem som söker arbetskraft. I uppgiften ingår att prioritera dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden samt att bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt. För att lösa uppgiften krävs, enligt myndighetens instruktion¹, bland annat att Arbetsförmedlingens verksamhet utformas så att den bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt. Arbetsförmedlingen ska också, enligt instruktionen, säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring.

Arbetsförmedlingen har även ett samlat ansvar, så kallat sektorsansvar, för frågor som rör personer med funktionsnedsättning samt tillgänglighet inom arbetsmarknadspolitiken. Dessutom har myndigheten ett särskilt ansvar för vissa nyanländas etablering genom etableringsuppdraget.² I det ingår att vara samordnande i förhållande till andra berörda parter.

Arbetsförmedlingen står inför flera utmaningar med ett diversifierat, föränderligt och komplext uppdrag. Myndigheten har därför under året tagit fram och beslutat om en strategisk inriktning.³

För att framgångsrikt leverera uppdraget och i övrigt leva upp till de krav och förväntningar som finns på myndigheten är det avgörande att Arbetsförmedlingen fortsätter vidareutvecklas mot en än mer modern, kostnadseffektiv, kundorienterad, enhetlig och rättssäker myndighet.

Arbetsförmedlingen utgör en plattform för hela arbetsmarknaden. Detta sker bland annat genom att tillhandahålla mötesplatser (digitala och fysiska), information, verktyg med mera för såväl arbetsgivare och olika grupper av arbetssökande som för andra aktörer på arbetsmarknaden. Verksamheten går till stora delar ut på att vara ett stöd och ge vägledning och insatser till arbetssökande och arbetsgivare så att de på egen hand kan söka jobb och arbetskraft.

De arbetslösa och arbetsgivare som har svårt att hitta jobb eller arbetskraft på egen hand stöttas behovsprövat och aktivt. Genom arbetet bidrar Arbetsförmedlingen till att en så hög andel som möjligt av alla som kan och vill arbeta står till arbetsmarknadens förfogande och är anställningsbara.

¹ Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

² Lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

³ Arbetsförmedlingens strategiska inriktning: Arbetsförmedlingen – Arbetsmarknadsmyndigheten i samtid och framtid Af-2020/0012 1748

Sammansättningen bland de inskrivna på Arbetsförmedlingen har påtagligt förändrats under de senaste åren. Andelen arbets sökande som saknar gymnasieutbildning har ökat och av dessa saknar många en fullständig grundskoleutbildning.

Det råder fortsatt stor osäkerhet kring utvecklingen på arbetsmarknaden framöver och bedömningen är att effekterna blir långvariga samt att strukturomvandlingen snabbas på. Antalet inskrivna arbetslösa har ökat med 83 000 jämfört med för ett år sedan. Den osäkra arbetsmarknadssituationen väntas hålla i sig med en utdragen återhämtning och ambitionsnivån inom arbetsmarknadspolitiken är hög och resurskrävande. Samtidigt innebär en kraftig minskning av anslagsnivån 2022 att rekrytering av personal under 2021 i första hand måste vara tillfällig. Arbetsförmedlingen ska väsentligt öka användandet av upphandlade matchningstjänster och arbetsmarknadsutbildningar, vilket förutom programmedel även kräver omfattande förvaltningsresurser för att åstadkomma. Kostnader bedöms tillkomma för kontroll och uppföljning av leverantörer och för hantering av fler avvikelserapporter från de fristående aktörerna. Ett annat resurskrävande uppdrag är att säkerställa en ändamålsenlig lokal närvaro i hela landet. Sammantaget innebär det att även om effektiviseringar leder till minskade kostnader på sikt finns andra faktorer som driver upp medelsbehovet.

Regeringens program för digital förnyelse är en viktig utgångspunkt för att effektivisera förvaltningen. Under 2020 har Arbetsförmedlingen tagit fram en strategi för kundarbete, som baseras på förståelse för myndighetens uppdrag, insikter om kundbehov, arbetsmarknad och omvärld. Strategin är viktig för att kunderna ska nå sina mål och bli stärkta i kontakten med oss oavsett om det sker via digitala tjänster eller i de fall där det finns behov av personlig service.

Effekterna kan emellertid inte kompensera den kraftiga minskning av förvaltningsanslaget som den föreslagna anslagsnivån kommande år innebär. Den föreslagna anslagsnivån kommande år innebär att myndigheten behöver göra välgrundade prioriteringar mellan olika delar i uppdraget.

Utvecklingen för de kommande åren är mycket svårprognosticerad. Det som framförallt ses som de stora utmaningarna att prognostisera, på grund av osäkerheter om effekter av pandemin, är utvecklingen av arbetslösheten och framförallt långtidsarbetslösheten. Detta kombinerat med osäkerheterna kring förutsättningarna för det nya reformerade systemet, där en departementsskrivelse aviserats komma under våren⁴ medför att myndigheten behöver återkomma för dialog om ytterligare medelsbehov.

Sammantaget yrkar Arbetsförmedlingen på att anslagsnivån för förvaltningsanslaget 2022 - 2024 åtminstone bör ligga på samma nivå som tilldelats myndigheten 2021 men med reservation om att ytterligare medelsbehov kan uppstå på grund av den

⁴ I och med att regelverket för den reformerade myndigheten inte är på plats lägger Arbetsförmedlingen inte fram några regelförändringsförslag inom ramen för budgetunderlag 2022-2024.

rådande osäkerheten. Arbetsförmedlingen betonar vikten av långsiktighet i budgetförutsättningar.

1.1 Förslag till finansiering

Arbetsförmedlingens förslag till finansiering för åren 2022 till 2024 i 2021 års prinsnivå framgår av Tabell 1.

I förslaget utgår Arbetsförmedlingen från de politiska ställningstaganden och regelverk som gäller det datum myndigheten överlämnar budgetunderlaget till regeringen. I bedömningen ingår de förberedelser för genomförande av reformeringen av myndigheten som anges i regleringsbrevet för 2021. För 2023 respektive 2024 utgår Arbetsförmedlingen från myndighetens nuvarande uppgift då tillgänglig informationen om det reformerade systemet i nuläget är allt för begränsad för att utgöra underlag för beräkningar. Av budgetpropositionen för 2021 framgår att regeringen avser återkomma om budget i relation till reformeringen.

Tabell 1: Finansieringsöversikt 2020 - 2024

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv					
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 522 350	7 963 000	7 854 000	7 854 000	7 854 000
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	41 823 340	53 696 000	48 062 000	40 105 000	36 474 000
<i>ap.1 Aktivitetsstöd</i>	13 463 681	19 031 000	18 219 000	16 399 000	15 086 000
<i>ap.2 Bidrag till arbetslöshetsersättning</i>	24 368 861	29 963 000	25 880 000	20 214 000	17 896 000
<i>ap.3 Statliga ålderspensionsavgifter</i>	3 990 798	4 702 000	3 963 000	3 492 000	3 492 000
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 276 022	11 970 000	10 146 000	11 604 000	13 201 000
<i>ap.1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser</i>	7 196 593	11 865 000	10 121 000	11 579 000	13 201 000
<i>ap.2 Främjande av lokala överenskommelser</i>	48 434	25 000			
<i>ap.3 Främjande- och utv.insatser för att påskynda nyanländas etablering</i>	30 995	80 000	25 000	25 000	
1:4 Lönebidrag och Samhall m m	12 747 234	13 425 000	14 277 000	14 248 000	14 171 000
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	3 758 731	4 569 000	5 563 000	6 587 000	6 823 000
<i>ap.1 Nystartsjobb</i>	3 732 526	3 737 000	3 917 000	4 128 000	4 364 000
<i>ap.2 Stöd för yrkesintroduktionsanställningar</i>	26 205	18 000	18 000	18 000	18 000
<i>ap.3 Etableringsjobb</i>	0	814 000	1 628 000	2 441 000	2 441 000
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	2 288 458	1 399 000	1 079 000	1 050 000	1 088 000
Avgiftsintäkter som disponeras ⁵	12 906	11 812	9 000	8 900	8 100
Övriga intäkter som disponeras ⁶	478 000	457 000	457 000	457 000	457 000
Summa	75 907 041	93 490 812	87 447 000	81 913 900	80 076 100

⁵ Avser avgiftsintäkter av tjänsteexport

⁶ Avser intäkter av bidrag för rehabsamverkan med Försäkringskassan.

2 Arbetsmarknadens utveckling

Den pågående pandemin är en ny typ av kris som tidigare inte upplevts i modern tid. Svensk arbetsmarknad befann sig innan pandemin i ett starkt utgångsläge och det rådde brist på arbetskraft i de flesta sektorer. Inledningsvis slog krisen direkt mot den privata tjänstesektorn när efterfrågan hastigt bromsade in. De kraftiga effekterna av pandemin på arbetsmarknaden blev tydliga genom att närmare 70 000 personer under två månader varslades om uppsägning i mars och april, vilket är det högsta antalet varslade som någonsin uppmätts. Samtidigt har kraftfulla åtgärder vidtagits i form av korttidspermitteringar, omställningsstöd och ökade möjligheter till utbildning för att dämpa effekterna av pandemin i ekonomin och på arbetsmarknaden.

2.1 Fler får en svårare situation när konkurrensen om jobben ökar

De som blev arbetslösa när efterfrågan på arbetskraft minskade under krisens inledande skede var främst personer med tillfälliga anställningar och nya personer på arbetsmarknaden, framför allt unga och utrikes födda. Situationen har försvårats ytterligare för dessa personer då krisen har drabbat privata tjänster som hotell, restauranger och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Unga och utrikes födda är överrepresenterade både i dessa branscher och bland dem med tillfälliga anställningar. Successivt har även anmälda varsel verkställts, vilket har resulterat i uppsägningar och arbetslöshet även bland tillsvidareanställda. Exempelvis inom industrin.

Att efterfrågan på arbetskraft har dämpats inom flera branscher där ingångsjobb är vanliga riskerar att försena och försvåra inträdet för personer som är nya på arbetsmarknaden. Studier⁷ visar att övergången från skola till arbetsmarknad är viktig och att tidig arbetslöshet kan få långvariga konsekvenser. Det handlar dels om större risk för att vara arbetslös senare i livet, dels om lägre inkomster. Att hamna i långtidsarbetslöshet innebär samtidigt förlorade möjligheter att samla på sig viktig arbetslivserfarenhet. När fler nya personer fyller på arbetskraften successivt riskerar de som blev arbetslösa under ett tidigt skede att hamna längre bak i kön. För att minska de potentiellt negativa effekterna är det viktigt att hålla kontakten med arbetsmarknaden och söka de jobb som finns, och att man tillfälligt eller permanent kan behöva byta yrke eller bransch.

Att det nu finns ett stort antal inskrivna arbetslösa innebär att konkurrensen om jobben ökar. Situationen har därför även blivit svårare för personer som var arbetslösa innan krisen. Trots ett fortsatt svårt läge har arbetsmarknaden sakta börjat att komma igång under hösten, och fler arbetslösa lämnade Arbetsförmedlingen för arbete och utbildning. Det är dock tydligt att de som får jobb i huvudsak är personer

⁷ IFAU, Oskar Nordström Skans – *Har ungdomsarbetslösheten långsiktiga effekter?*

som varit arbetslösa under kortare tid och som nästan uteslutande har minst en gymnasieutbildning.

En fullföljd gymnasieutbildning är den enskilt viktigaste faktorn för att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden. Mot den bakgrunden är det oroväckande att mer än en fjärdedel av eleverna lämnar gymnasieskolan utan en godkänd gymnasieutbildning⁸. För att öka möjligheterna på arbetsmarknaden är det därför viktigt att hela samhället tar ansvar, skapar förutsättningar och motiverar unga att fullfölja sina studier.

En gymnasieutbildning är dessutom en förutsättning för högre utbildning. Regeringens krispaket med fler utbildningsplatser och utökad distansundervisning på universitet och högskolor samt fler möjligheter till yrkesutbildning i hela landet har varit en viktig åtgärd som möjliggjort att fler kunnat börja studera. På sikt kommer det att finnas ett stort behov av utbildad arbetskraft, fler utbildningsplatser är därför ett viktigt inslag som kan underlätta kompetensförsörjningen på sikt.

2.2 Överhängande risk för ökad obalans på arbetsmarknaden

Redan under hösten 2019 ökade antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i mer än tolv månader till följd av en dämpad jobbtillväxt, färre subventionerade anställningar och en ökad strukturomvandling på arbetsmarknaden. Pandemin har förstärkt utvecklingen och det finns en överhängande risk att antalet långtidsarbetslösa, som redan är på rekordhöga nivåer, fortsätter att öka framöver. Inte minst mot bakgrunden att vid årsskiftet 20/21 hade över 100 000 inskrivna arbetslösa varit utan arbete i sex till tolv månader. Det är därför viktigt med tidiga insatser för att undvika att fler hamnar i långtidsarbetslöshet.

Krisen har bidragit till att strukturomvandlingen på arbetsmarknaden har påskyndats. Strukturomvandlingen på arbetsmarknaden innebär att digitalisering och automatisering blir en viktigare del av arbetet framöver, vilket ställer nya och högre krav på arbetskraftens kompetenser. Detta riskerar att försvaga de långtidsarbetslösas ställning ytterligare.

Redan före krisen fanns det många inskrivna arbetslösa som inte fått arbete trots flera år med stark efterfrågan på arbetskraft eftersom de saknat efterfrågade kompetenser. Strukturomvandlingen riskerar att öka obalansen på arbetsmarknaden ytterligare då fler personer saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. Samtidigt riskerar de som redan var arbetslösa innan krisen att få en ännu svagare konkurrenskraft på arbetsmarknaden, särskilt gäller detta arbetslösa med kort utbildning. Strukturarbetslösheten riskerar därför att stiga i spåren av pandemin och kan medföra att den totala arbetslösheten permanentas på en högre nivå. För att möta strukturomvandlingen och obalanserna på arbetsmarknaden behövs fler möjligheter för kompetensutveckling, utbildning och omställning. Som har beskrivits i tidigare budgetunderlag bedömer Arbetsförmedlingen att det är

⁸ Skolverket – *Betyg och studieresultat i gymnasieskolan år 2019*

utbildningspolitiken som har huvudansvaret för att skapa goda förutsättningar genom ett tillräckligt stort utbud av utbildad arbetskraft inom efterfrågade yrken, vilket krävs för att det ska gå att åstadkomma en effektiv matchning på arbetsmarknaden.

Att för få utbildar sig inom vissa yrken eller yrkesområden beror inte enbart på utbildningssystemets dimensionering, utan kan också kopplas till yrkens attraktivitet. Det finns yrken med stor brist på arbetskraft och goda möjligheter till arbete, där antalet sökande till utbildningarna är för få för att motsvara behoven. Att locka fler att välja dessa yrken handlar till viss del om vägledning, men är också ett ansvar för arbetsgivarna.

2.3 Utmaningarna för kommunal vuxenutbildning

Arbetsmarknadspolitiken och utbildningspolitiken har det senaste decenniet närmast sig varandra, vilket gjort att kommunal vuxenutbildning har kommit att fylla en allt viktigare roll inom arbetsmarknadspolitiken⁹.

För att vuxenutbildningen ska nå dessa övergripande mål krävs att den tydligare än idag utformas utifrån arbetsmarknadens behov. I detta identifierar Arbetsförmedlingen ett antal utmaningar.

Vad gäller dimensioneringen av vuxenutbildningen varierar den fortfarande stort i omfattning sett till hur många kurser och utbildningar som erbjuds hos varje kommun. I dagsläget möts inte de behov av utbildning som arbetssökande har med det antalet kurser och utbildningar som kommunerna faktiskt erbjuder. Konkret innebär det att vuxenutbildningen behöver tillhandahålla ett bredare utbud av yrkesutbildning, svenska som andraspråk, orienteringskurser samt möjligheter att studera mot en gymnasieexamen, till exempel för arbetssökande som inte har slutfört sin gymnasieutbildning. I detta ställer sig Arbetsförmedlingen positiv till utökade statsbidrag till yrkesvux.

Kommunerna behöver även visa en större flexibilitet i bedömningen av arbetssökandes förutsättningar att tillgodogöra sig vuxenutbildningen. Denna bedömning utifrån skollagen förutsätts göras individuellt. Arbetsförmedlingen har under lång tid lyft fram behovet av fler så kallade kombinationsutbildningar, där elever kan studera en yrkesutbildning med yrkeskurser i kombination med SFI eller svenska som andraspråk. För många arbetssökande, inte minst arbetssökande från etableringsprogrammet och andra nyanlända, är denna typ av kombinationsutbildning en förutsättning för att individen ska kunna tillgodogöra sig en yrkesutbildning och kunna påbörja vuxenutbildning på gymnasial nivå. En del i

⁹ Den 1 juli 2020 gjordes en förändring av skollagens målbeskrivning som nu säger att kommunal vuxenutbildning också ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Från samma datum gäller även att den som har störst behov av vuxenutbildning på gymnasial nivå ska prioriteras, istället för som tidigare den med minst utbildning, vilket är en viktig förutsättning för att fler arbetssökande ska ges möjlighet att studera inom vuxenutbildningen.

flexibiliteten är också en ökad tillgång på specialpedagogiskt stöd och andra anpassningar utifrån individens förutsättningar.

Även samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna behöver stärkas. På strategisk nivå behöver myndigheten ta en ökad roll i dimensioneringen av utbildningsutbudet, utifrån kunskapen om arbetsmarknaden. Den kanske viktigaste förutsättningen för att operativt samverka är att möjliggöra ett digitalt informationsutbyte, där kommunerna och Arbetsförmedlingen kan utbyta information om enskilda arbetssökande inom vuxenutbildningen med varandra. Informationsutbytet är också en förutsättning för en mer kvalitativ nationell uppföljning av övergångar till studier. Den är även nödvändig i Arbetsförmedlingens reformering för att kunna koppla samman Arbetsförmedlingen, fristående aktörer och kommuner.

Kommunerna har också mycket att vinna på samverkan med varandra. Arbetsförmedlingen ser en framtid där en vuxenutbildning som samordnas mellan kommuner på till exempel regional nivå skulle kunna skapa ett större utbud av vuxenutbildning och möjliggöra specialisering på ett annat sätt än idag. Om utbildningar samordnas mellan kommuner kan enskilda kommuner ansvara för kompletterande yrkesutbildningar inom ett eller flera yrken och därmed tillsammans med andra kommuner skapa ett mer heltäckande utbud för nyanlända med olika yrkesbakgrund i länet.

3 Arbetsförmedlingens ekonomi

I detta kapitel redogör Arbetsförmedlingen för utfall år 2020, prognos för år 2021 och beräknat medelsbehov för åren 2022, 2023 och 2024 under de anslag och anslagsposter som myndigheten disponerar. Medelsbehoven anges i 2021 års prisnivå.

Arbetsförmedlingens planering för budgetperioden påverkas av arbetsmarknadens utveckling såväl som regeringens styrning. Som beskrivs i kapitel 1 utgår bedömda resursbehoven från gällande styrning och regelverk samt myndighetens arbetsmarknadsprognos per december 2020. Ytterligare uppdrag kopplat till reformeringen kan medföra att medelsbehovet förändras.

3.1 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

3.1.1 Anslag 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Tabell 2: 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Anslag 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 522 350	7 963 000 ¹⁰	7 854 000	7 854 000	7 854 000

Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag, som bl.a. finansierar personalens löner och driftkostnader för lokaler, IT etc., har främst utifrån en högre arbetslöshet förstärkts väsentligt 2021 jämfört med vad som tidigare aviserats. Föreslagen anslagsnivå 2022 innebär en minskning om drygt en halv miljard kronor jämfört med 2021 års nivå. Detta samtidigt som myndighetens uppgift väsentligen är oförändrad men med högre ambitionsnivåer/mål inom alla delar av uppdraget jämfört med tidigare år.

Läget på arbetsmarknaden är till följd av coronapandemin mycket allvarligt. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att fortsätta öka under 2021 bland alla grupper på arbetsmarknaden. Antalet inskrivna arbetslösa beräknas stiga under första halvåret 2021, för att därefter långsamt börja falla tillbaka. Återhämtningen kommer därmed att ta tid och effekterna av pandemin blir tydliga på arbetsmarknaden under hela perioden som budgetunderlaget omfattar.

Sökandesammansättningen bedöms samtidigt bli mer resurskrävande. I slutet av november 2020 uppgick antalet inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga till närmare 312 000 personer, motsvarande sju av tio inskrivna arbetslösa. Det är 42 000 personer fler än motsvarande tidpunkt 2019. Den rådande situationen på arbetsmarknaden innebär att de arbetslösa som redan hade en svag position får det

¹⁰ Beloppet inkluderar utnyttjande av anslagssparande från 2020 om 109 mnkr

ännu svårare i konkurrensen om jobben och att behovet av stöd i arbetssökandet är mer omfattande.

Arbetsförmedlingen bedriver sedan tidigare ett intensivt utvecklingsarbete för att effektivisera myndigheten och möta de kraftiga minskningarna av anslaget 2019 och kommande aviserade anslagsminskningar. Det har bland annat innefattat stora IT-investeringar men också utveckling mot enhetligare arbetssätt, ökad specialisering och bättre koordinering mot kund. Genomförda effektiviseringar och förväntade effektiviseringar under 2021 svarar dock inte mot den kraftiga minskningen av anslaget som regeringen aviserar för 2022 och framåt.

Den föreslagna anslagsnivån kommande år innebär att myndigheten behöver göra välgrundade prioriteringar mellan olika delar i uppdraget. Det innebär att förordningsstyrda arbetsuppgifter kopplade till frågor om enskildas ersättning kan behöva prioriteras framför att ge de arbetssökande och arbetsgivare stöd, tjänster och insatser som bidrar till kortare tider i arbetslöshet och till att vakanser tillsätts snabbare.

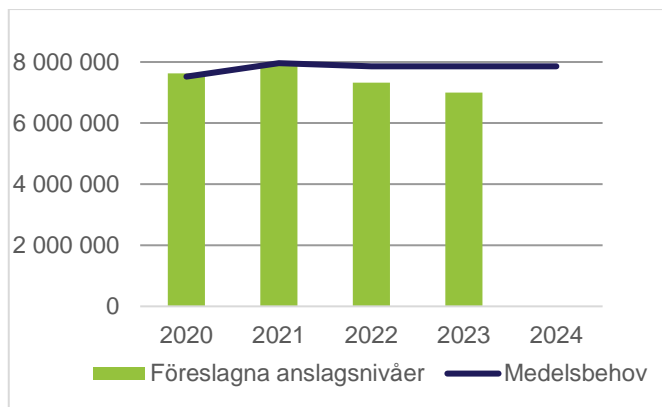
Ambitionsnivån inom arbetsmarknadspolitiken är hög och resurskrävande. Samtidigt innebär den kraftiga minskningen av anslagsnivån 2022 att rekrytering av personal under 2021 i första hand måste vara av tillfällig natur. Arbetsförmedlingen ska väsentligt öka användandet av upphandlade matchningstjänster och arbetsmarknadsutbildningar, vilket förutom programmedel även kräver omfattande förvaltningsresurser för att åstadkomma. Kostnader bedöms tillkomma för kontroll och uppföljning av leverantörer och för hantering av fler avvikelserapporter från de fristående aktörerna. Ett annat resurskrävande uppdrag är att säkerställa en ändamålsenlig lokal närvaro i hela landet. Sammantaget innebär det att även om effektiviseringarna leder till minskade kostnader på sikt finns, som nämnts ovan, andra faktorer som driver upp medelsbehovet.

Mot bakgrund av ovanstående ser Arbetsförmedlingen att förvaltningsanslaget för 2022 till 2024 åtminstone bör motsvara myndighetens tilldelning för 2021, d.v.s. 7 854 miljoner kronor, se tabell 2 och figur 1. Behovet av en väl fungerande arbetsförmedling i Sverige är i samma omfattning som 2021 för budgetåren 2022 och 2023. Som beskrivits i inledningskapitlet så är utvecklingen av arbetslösheten och framförallt långtidsarbetslösheten framöver svårprognosticerad på grund av osäkerheter om effekterna av pandemin. Detta kombinerat med osäkerheterna kring förutsättningarna för det nya reformerade systemet, medför att myndigheten behöver återkomma om ytterligare medelsbehov.

Utöver ovanstående yrkar Arbetsförmedlingen på att det finansiella villkoret avseende kompetenskartläggning tas bort. Skälet för detta är att det finns risk att formuleringen och kravet på särredovisning går mot inriktningen att integrera och omhänderta uppdraget inom Arbetsförmedlingens generella tjänsteutbud för arbetssökande samt stöd som erbjuds nyanlända.

Figur 1: 1:1 ap 1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

3.1.2 Anslag 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Tabell 3 visar det samlade medelsbehovet för anslagsposterna inom anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsförsäkring och aktivitetsstöd.

Tabell 3: 1:2 Bidrag till arbetslöshetsförsäkring och aktivitetsstöd

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Anslag 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	41 823 340	53 696 000	48 062 000	40 105 000	36 474 000
- varav ap. 1 Aktivitetsstöd	13 463 681	19 031 000	18 219 000	16 399 000	15 086 000
- varav ap. 2 Bidrag till arbetslöshetsersättning	24 368 861	29 963 000	25 880 000	20 214 000	17 896 000
- varav ap. 3 Statliga ålderspensionsavgifter	3 990 798	4 702 000	3 963 000	3 492 000	3 492 000

Anslagspost 1, Aktivitetsstöd

Den rådande situationen på arbetsmarknaden gör att allt fler riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet, vilket ökar behovet av tidiga insatser. När behoven av arbetskraft förändras snabbt finns det anledning att använda arbetsmarknadsutbildning och andra insatser även för arbetssökande som har relativt kort tid i arbetslöshet.

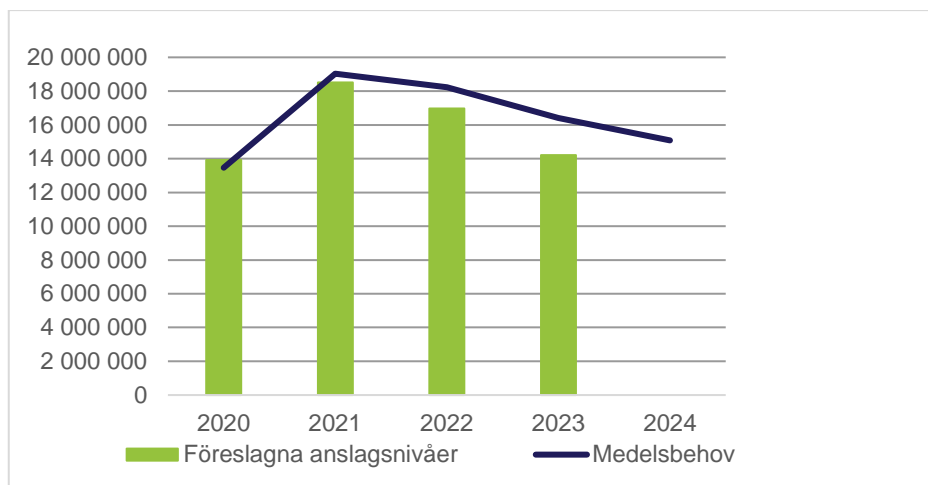
Den pågående strukturomvandlingen innebär att vissa arbetssökande behöver ställa om, något som med fördel görs tidigt i arbetslöshetsperioden. Trots en svagare utveckling på arbetsmarknaden finns det inom vissa branscher stora behov av arbetskraft där insatser som matchningstjänster och arbetsmarknadsutbildningar är viktiga för en effektiv matchning. Den lägre anslagsnivån 2022 och framåt innebär dock att färre arbetssökande kan få en tidig insats.

Arbetsförmedlingen ser att behovet av att tidiga insatser kommer att kvarstå även under 2022 – 2024 och yrkar därför på ett tillskott på ca 1,25 miljarder kronor 2022

och ca 2,2 miljarder kronor 2023 jämfört med av regeringen aviserade nivåer. För 2024 innebär detta ett anslagsbehov på 15, 1 miljarder kronor, se tabell 3 och figur 2. Detta yrkande kan delvis finansieras genom en överföring av medel från anslaget 1:2 ap 2, Bidrag till arbetslöshetsersättning.

Figur 2: 1:2 ap. 1 Aktivitetsstöd

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

Arbetsförmedlingen prognostiserar att 2021 föra över kostnader på 400 miljoner kronor till anslag 1:3 ap. 1 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* enligt möjlighet i myndighetens regleringsbrev. Överföringsmöjligheten mellan anslagen har inte beaktats i prognosen för kommande år. Arbetsförmedlingen yrkar dock på att denna överföringsmöjlighet mellan aktivitetsstöd och aktiva programinsatser ska finnas kvar.

Anslagspost 2, Bidrag till arbetslöshetsersättning

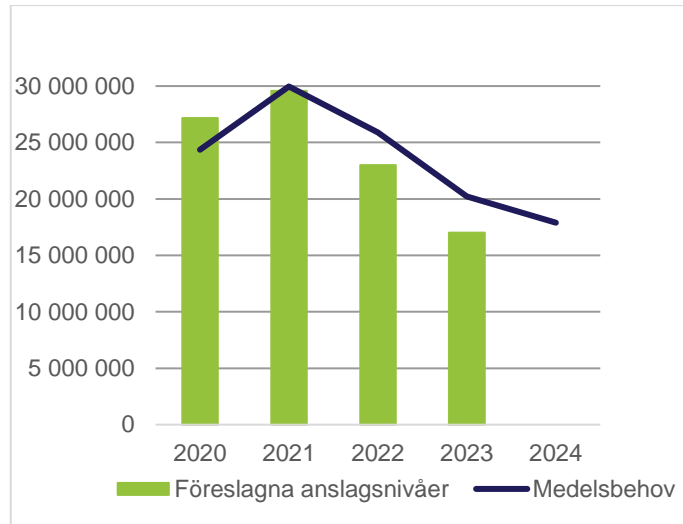
Det är ännu svårt att avgöra hur de förändringar som har beslutats kommer att påverka antalet som omfattas av ersättning och hur stor påverkan det kommer få på ersättningsnivåerna. Arbetsförmedlingen bedömer utifrån sin arbetsmarknadsprognos att de aviserade anslagsnivåerna för 2022 och framåt vida understiger behoven. Eftersom arbetslöshetsersättningen är en rättighet finns inga möjligheter till besparingar på denna anslagspost. Myndigheten ser därför behov av att anslaget förstärks jämfört med föreslagna anslagsnivåer i budgetpropositionen.

Utbetalningarna av bidrag till arbetslöshetsersättning bestäms av antalet dagar med inkomstrelaterad ersättning, den genomsnittliga inkomstrelaterade dagpenningen, antalet dagar med ersättning i form av grundbelopp och grundbeloppets storlek. Utifrån de regelförändringar avseende ersättning som gäller till och med 2022 kommer den genomsnittliga dagpenningen att tillfällig stiga kraftigt.

De regeländringar som regeringen införde våren 2020 har påverkat antalet som är medlemmar i en a-kassan som har ökat dramatiskt. Andelen ersättningstagare som enbart erhåller grundersättning är cirka tio procent, vilket är oförändrat mot före regelförändringarna.

Figur 3: 1:2 ap. 2 Bidrag till arbetslöshetsersättning

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

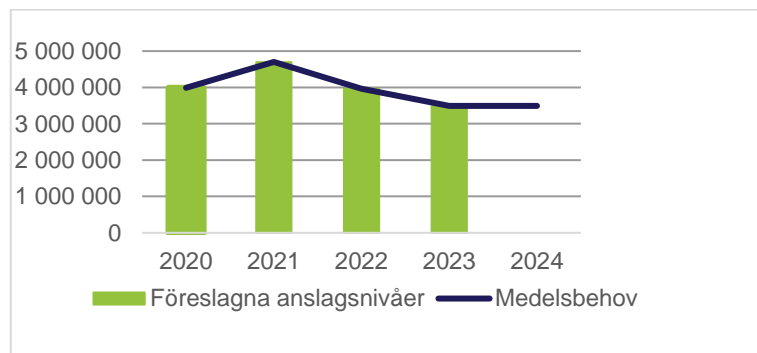

Anslagspost 3, Statliga ålderspensionsavgifter

Beräknade utgifter för ålderspensionsavgifter framgår av Tabell 3 och figur 4

Figur 4: 1:2 ap. 3 Statliga ålderspensionsavgifter

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

3.1.3 Anslag 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tabell 4 visar det samlade medelsbehovet för anslagsposterna inom anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*.

Tabell 4:1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)*

	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 276 022	11 970 000	10 146 000	11 604 000	13 201 000
- varav ap.1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 196 593	11 865 000	10 121 000	11 579 000	13 201 000
- varav ap.2 Främjande av lokala överenskommelser	48 434	25 000			
- varav ap.3 Främjande- och utvecklingsinsatser för att påskynda nyanländas etablering (2020 snabbspår)	30 995	80 000	25 000	25 000	

Anslagspost 1, Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Det finns stora osäkerheter kring utvecklingen av programmixen för anslaget kommer att utveckla sig och den ökade användningen av matchningstjänster är en del i detta. Den utgiftsprognos som myndigheten lämnade i februari innebär att subventionerade anställningar och utbildning minskar 2022 – 2024 jämfört med 2021.

Som beskrivs i kapitel 2 är subventionerade anställningar en av de insatser som kan vara effektiv för att hjälpa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden till jobb. Det gäller inte minst utrikesfödda kvinnor där extratjänster varit framgångsrikt för att dessa ska komma ut på arbetsmarknaden. Därför finns anledning att myndigheten för perioden kan ligga kvar på lägst samma nivå som 2021 för extratjänster och introduktionsjobb.

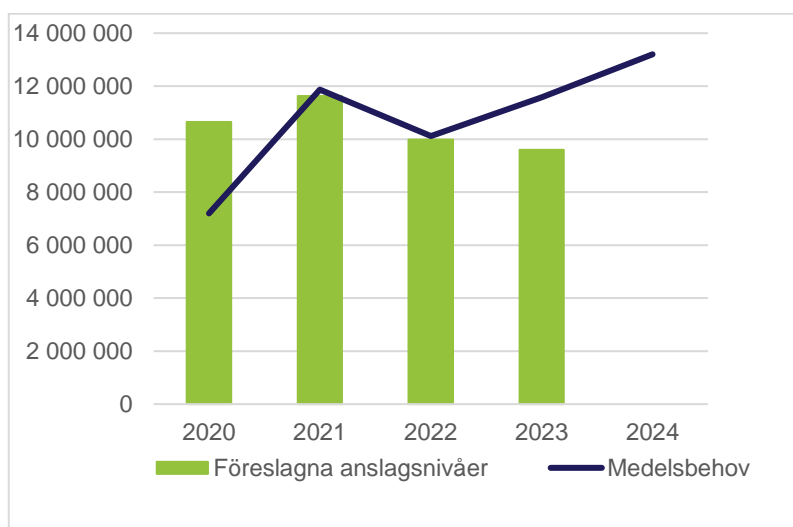
Även utbildningsinsatser kommer att vara centrala för att motverka en kraftigt ökad långtidsarbetslöshet och den strukturförändring som sker i samhället. Det gäller i synnerhet för personer med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden. Därmed finns skäl till att minst bibehålla nivån för 2021 för kommande år avseende arbetsmarknadsutbildning.

Sammantaget ser Arbetsförmedlingen ett ökat behov av medel för att bibehålla de nivåer som myndigheten beräknar för subventionerade anställningar och arbetsmarknadsutbildning vid utgången av 2021. Detta behov uppgår till motsvarande minst ca 150 miljoner kronor mer för 2022 och ca 2 miljarder kronor mer för 2023 jämfört med den aviserade nivån i budgetpropositionen för 2021. Anledningen till det ökade medelsbehovet 2023 är att den stora ökningen av kostnader för matchningstjänster beräknas komma 2023. Vidare sker ersättningen till leverantörerna av tjänster i efterhand och den är till stor del resultatbaserad, vilket gör att kostnaden till stora delar kommer att belasta anslagen efter avslutade programperioder. Kostnaderna för respektive år påverkas av hur många som uppnår resultat, vilket leder till en osäkerhet för medelsbehoven.

Prognosen för 2020 utgår från antagandet att möjligheten finns till att nyttja medel från REACT-EU om 434 miljoner kronor. För 2022 och 2023 beräknas nyttjandet av dessa medel uppgå till 1 100 miljoner kronor för respektive år, totalt 2 200 miljoner kronor. Detta kan komma att förändras beroende på hur stor andel av dessa medel som myndigheten får disponera.

Figur 5: 1:3 ap. 1 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

Arbetsförmedlingen prognostiserar att under 2021 föra över kostnader på 400 miljoner kronor från anslag 1:2 ap. 1 enligt möjlighet i myndighetens regleringsbrev. Överföringsmöjligheten till/från anslaget 1:2 har inte beaktats för resten av budgetperioden. Arbetsförmedlingen yrkar dock på att överföringsmöjligheten mellan aktivitetsstöd och aktiva programinsatser ska finnas kvar.

3.1.4 Anslag 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Av tabell 5 och figur 6 framgår Arbetsförmedlingens medelsbehov för anslaget 1:4 för perioden. Antalet beslut om lönebidragsanställningar påverkas av flertalet faktorer. Det är en anställningsform som ställer höga krav på myndighetens beslutskapacitet då det krävs kompetens och resurser för att genomföra ett beslut om lönebidragsanställning. Antalet personer i subventionerade anställningar under anslaget beräknas successivt öka under perioden som en anpassning till de föreslagna anslagsnivåerna. Det finns dock en osäkerhet i prognosen då den konjunkturnedgång som följer pandemin har påverkat arbetsgivarnas villighet att nyanställa vilket på sikt kan komma att påverka anslagsutnyttjandet. Ytterligare faktorer som påverkar antalet är den minskade möjligheten till såväl proaktiva arbetsplatsbesök som besök inför anställningar. Att inte kunna genomföra arbetsplatsbesök har en negativ påverkan på möjligheten för Arbetsförmedlingens SIUS-konsulenter att akvirera nya anställningar.

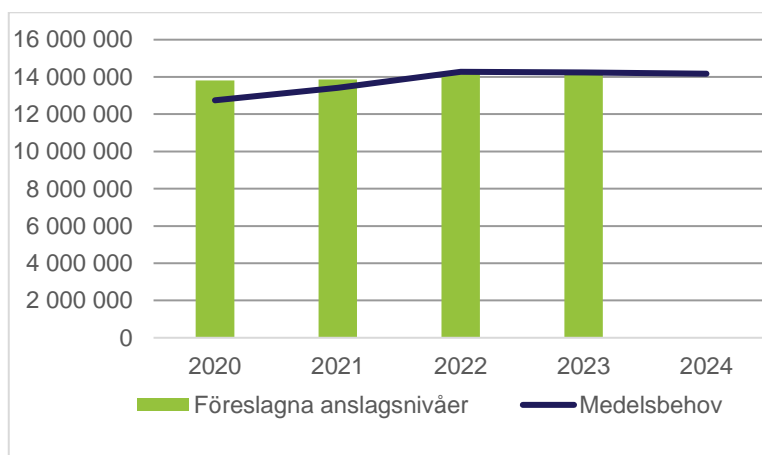
Tabell 5: 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	12 747 234	13 425 000	14 277 000	14 248 000	14 171 000

Figur 6: 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

3.1.5 Anslag 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Av tabell 6 framgår Arbetsförmedlingens medelsbehov för anslaget 1:13 (tidigare anslag 1:12) för perioden.

Tabell 6: 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	3 758 731	4 569 000	5 563 000	6 587 000	6 823 000
- varav ap. 1 Nystartsjobb	3 732 526	3 737 000	3 917 000	4 128 000	4 364 000
- varav ap. 2 Stöd för yrkesintroduktionsanställningar	26 205	18 000	18 000	18 000	18 000
- varav ap. 3 Etableringsjobb		814 000	1 628 000	2 441 000	2 441 000

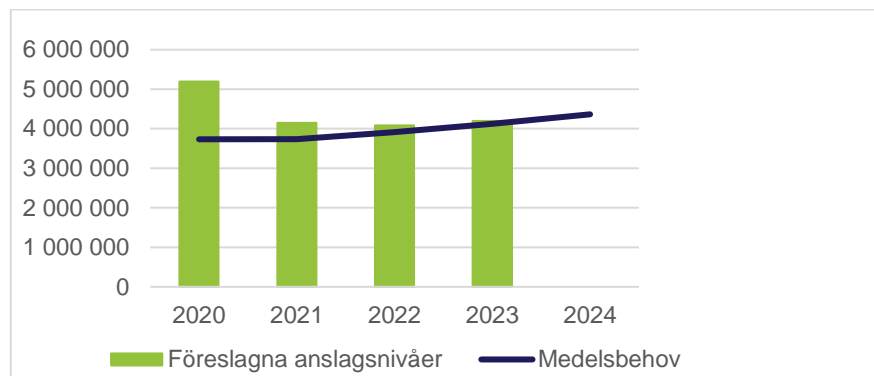
Anslagspost 1, Nystartsjobb

Det rådande läget på arbetsmarknaden och i samhället påverkar möjligheterna negativt för Arbetsförmedlingen både vad gäller att få till stånd nya nystartsjobb och att förlänga befintliga nystartsjobb. Under de senaste månaderna har dock minskningen avtagit och antalet beslut stabiliserats. En tillfällig möjlighet att

förlänga stödtiden för nystartsjobb med 12 månader infördes under 2020 och har nu förlängts under 2021, vilket bidrar till att hålla tillbaka den negativa utvecklingen.

Figur 7: 1:13 ap. 1 Nystartsjobb

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

Anslagspost 2, Stöd för yrkesintroduktionsanställningar

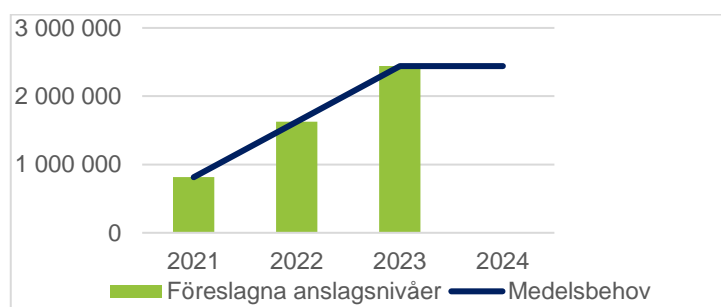
Arbetsförmedlingens bedömning är att antalet beslut kommer att ligga på en jämn nivå under perioden och utgifterna beräknas till 18 miljoner kronor per år under perioden, se Tabell 6

Anslagspost 3, Etableringsjobb

Det är i nuläget svårt att bedöma hur nyttjandet av etableringsjobb kommer bli och det finns fortfarande osäkerheter om bland annat reformens utformning. Arbetsförmedlingen utgår för närvarande från att tilldelade medel är tillräckliga.

Figur 8: 1:13 ap. 3 Etableringsjobb

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

3.1.6 Anslag 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Av tabell 7 och figur 9 framgår Arbetsförmedlingens medelsbehov inom anslaget. Eftersom ersättningen är rättighetsbaserad påverkas medelsbehovet direkt av antalet nyanlända som medverkar i etableringsinsatser på Arbetsförmedlingen samt av

etableringsplanernas omfattning. Bedömningen är att antalet nyanlända som skrivs in på myndigheten kommer att minska under kommande år.¹¹

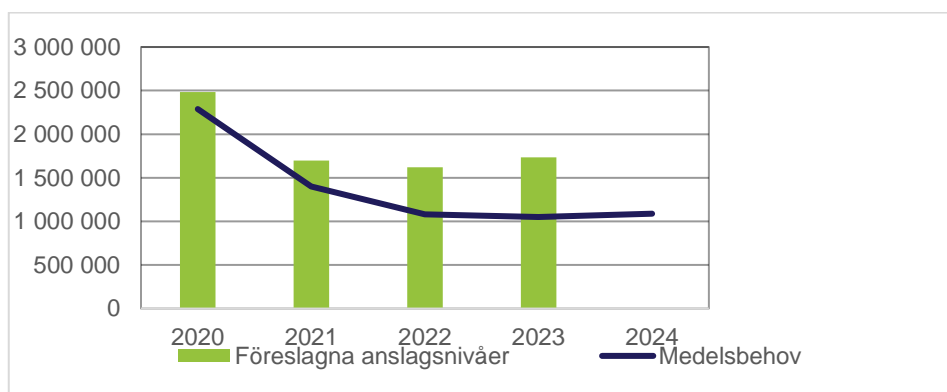
Tabell 7: 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Föreslagna anslagsnivåer och medelsbehov (tusental kronor)

	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	2 288 458	1 399 000	1 079 000	1 050 000	1 088 000

Figur 9: 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Utfall 2020, prognos 2021 samt beräknat medelsbehov 2022 – 2024 (tusental kronor)

3.2 Övriga medel som disponeras

Arbetsförmedlingen disponerar medel från utgiftsområde 10, anslag 1:6 ap. 5 Bidrag för sjukförsäkringsprocessen. Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Myndigheterna ska i samarbete vidareutveckla metoder och arbetssätt för att stödja den enskildes återgång i arbete.

Utgifterna för år 2021 för samarbetet beräknas enligt regleringsbrevet till 700 miljoner kronor. Myndigheterna kommer årligen överens om en fördelning av anslaget. Det innebär för 2021 att 45 miljoner kronor går till Arbetsförmedlingens programkostnader, 412 miljoner kronor till Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader och 243 miljoner kronor till Försäkringskassans förvaltningskostnader.

3.3 Internationellt utvecklingssamarbete

Arbetsförmedlingens internationella utvecklingssamarbete grundar sig på utvecklingsmålen i Agenda 2030, EU:s biståndspolitik och Sveriges politik för global utveckling (PGU). Myndigheten bidrar till utvecklingen av arbetsmarknads-

¹¹ Arbetsförmedlingens prognoser över antalet nyanlända som kommer att skrivas in på myndigheten baseras på Migrationsverkets prognoser. Liksom tidigare är dessa prognoser behäftade med viss osäkerhet.

myndigheter och arbetsmarknader i andra länder, framför allt genom att stärka kapaciteten hos de offentliga arbetsförmedlingarna. Arbetsförmedlingens kompetens efterfrågas framför allt i frågor som rör utvecklingen av digitala verktyg, tjänster och metoder, arbetsmarknadsprognoser och analyser, arbetet med unga, arbetsgivararbete samt frågor inom migration.

Det internationella utvecklingssamarbetet bedrivs framför allt i projektform genom tjänsteexport. Under 2020 bedrev myndigheten totalt 14 projekt inom det internationella utvecklingssamarbetet. Arbetsförmedlingen har utökat användningen av digitala verktyg i projekten för att motverka effekterna av Covid-19. Digitala kunskaper har ökat i verksamheten. Det finns ett behov av att vidareutveckla digitala verktyg för att verksamheten ska kunna fortsätta bedrivas. Tillkomsten av nya projekt har minskat främst beroende på Covid-19, det försämrade säkerhetsläget i flera samarbetsländer och regeringens förändrade biståndspolitik.

Prognos för den avgiftsbelagda tjänsteexporten redovisas i tabellerna nedan.

Tabell 8: Resultat för tjänsteexport

(tusental kronor)

	Under/ överskott t.o.m. 2020	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Överskott 2021	Ack.resultat (under/över skott) t.o.m. 2021
Uppdragsfinansierad verksamhet	3 365	11 812	-9 600	2 212	5 576

Tabell 9: Prognos för tjänsteexport

(tusental kronor)

	2022	2023	2024
Uppdragsfinansierad verksamhet			
Intäkter	9 000	8 900	8 100
Kostnader	-8 400	-9 100	-7 950
Över- (+) / underskott (-)	600	-200	150

3.4 Lokalbehov för en ändamålsenlig närvaro

I nuläget finns mycket stor osäkerhet kring vilka konsekvenser regeringens inriktning kommer att få för Arbetsförmedlingens kontorsnät under åren 2022 – 2024. Hur samverkan med andra myndigheter och kommuner kommer att utformas framöver kopplat till lokalbehov är inte klart. Några större mer omfattande investeringsbehov i lokaler är i nuläget inte planerat.

3.5 Investeringar och låneram

Detta avsnitt redogör för Arbetsförmedlingens verksamhetsinvesteringar och behov av låneram för perioden. Prognosen är ett låneramsutnyttjande på drygt 570 miljoner kronor för 2021. För den kommande perioden sjunker låneramsbehovet ytterligare.

Mot bakgrund på de osäkerheter som råder gällande myndighetens framtid yrkar Arbetsförmedlingen på att låneramen ska uppgå till 700 miljoner kronor för perioden.

Tabell 10: Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

(tusental kronor)

	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	726 784	570 821	521 021	452 021	414 321
Nyupplåning (+)	160 179	250 200	197 500	202 500	182 500
Amorteringar (-)	-316 142	-300 000	-266 500	-240 200	-216 300
UB lån i Riksgäldskontoret	570 821	521 021	452 021	414 321	380 521
Beslutad/föreslagen låneram	849 000	800 000	700 000	700 000	700 000
Ränteutgifter	0	0	0	0	0
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 14 anslag 1:1	316 142	300 000	266 500	240 200	216 300

Tabell 11: Verksamhetsinvesteringar

(tusental kronor)

	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	103 137	110 000	110 000	90 000	70 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	30 590	105 200	52 500	77 500	77 500
Övriga verksamhetsinvesteringar	16 852	35 000	35 000	35 000	35 000
Summa verksamhetsinvesteringar	150 579	250 200	197 500	202 500	182 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret	150 578	250 200	197 500	202 500	182 500
Summa finansiering	150 579	250 200	197 500	202 500	182 500

Arbetsförmedlingen fick i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att i budgetunderlaget för 2022–2024 göra en redovisning av planeringen för genomförande av investeringar som har påverkan på myndighetens effektivitet. Denna redovisning återfinns i avsnitt 3.5.1 nedan. Redovisningen av investeringar som överstiger 20 miljoner kronor ingår i tabellen nedan om särskilda verksamhetsinvesteringar och beskrivs mer utförligt i nämnda avsnitt.

Tabell 12: Särskild information om verksamhetsinvesteringar*(tusental kronor)*

	Totalt	Ack. utfall	2021 Prognos	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 Beräkn.
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Flytt av huvudkontoret	84 361	84 361				
Fortsatt automation och intelligens i ärendehandläggningen och beslutsprocesser	533 039	143 039	100 000	100 000	110 000	80 000
Fortsatt kanalförflyttning, inkl. digitala kundflöden och kundmöten	427 590	107 590	80 000	80 000	80 000	80 000
Digital infrastruktur för externa aktörer och samverkan (MEET)	240 822	20 822	30 000	70 000	70 000	50 000
Ökat digitalt förtroende genom fokus på info och IT säkerhet	116 322	11 322	15 000	25 000	35 000	30 000
Automatisering och intelligens i kontrollverksamheten	183 404	63 404	40 000	40 000	20 000	20 000
Digitaliserad och automatiserad myndighetssamverkan	111 103	11 103	20 000	20 000	40 000	20 000
Automatisering och effektivisering av IT verksamheten	138 404	63 404	35 000	20 000	10 000	10 000
Ytterligare automatisering och effektivisering av stödverksamheten	114 757	19 757	55 000	20 000	10 000	10 000
Summa utgifter för investeringar	1 949 802	524 802	375 000	375 000	375 000	300 000
Finansiering	0					
Lån i Riksgäldskontoret	567 498	187 498	110 000	110 000	90 000	70 000
Anslag	1 382 304	337 304	265 000	265 000	285 000	230 000
Summa finansiering	1 949 802	524 802	375 000	375 000	375 000	300 000
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	483 137	103 137	110 000	110 000	90 000	70 000
Maskiner och inventarier						
Övriga verksamhetsinvesteringar	84 361	84 361				
Summa investeringar i anläggningstillgångar	567 498	187 498	110 000	110 000	90 000	70 000

Flytt av huvudkontoret

Arbetsförmedlingens huvudkontor flyttade till nya lokaler under år 2019. Vissa delar av lokaletableringen kvarstod under 2021 samtidigt som en del nya behov av anpassningar behövde genomföras.

3.5.1 Uppdrag avseende investeringar

Arbetsförmedlingen gavs i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att fortsätta med uppdraget avseende investeringar i regleringsbrevet 2020. Arbetsförmedlingen ska i budgetunderlaget för 2022–2024 göra en redovisning av planeringen för genomförande av investeringar som har påverkan på myndighetens effektivitet. Redovisningen ska omfatta innehåll, tidsplan per investering samt en redogörelse för vad som förväntas uppnås, inklusive nyttorealiserings. Redovisningen ska omfatta både pågående investeringar och sådana investeringar som myndigheten bedömer som relevanta kommande år utifrån vid rapporteringstillfället kända förutsättningar. Redovisningen ska även innehålla kostnader som inte är lånefinansierade men knutna till åtgärder för att effektivisera verksamheten.

Av nedanstående tabell framgår tidplan och beräknade effekter. Redovisningen av kostnader för initiativen ingår i tabell 12, Särskilda information om verksamhetsinvesteringar.

I föregående budgetunderlag angav myndigheten att utvecklingskostnaderna skulle nå sin topp under 2020. Med anledning av förseningar och nya prioriteringar i myndigheterna är den aktuella bedömningen att utvecklingskostnaderna för 2021 kommer ligga på 2020 års nivåer sammantaget förvaltningsanslag och låneramsutnyttjande.

Tabell 13: Tidplan och förväntad effekt

Investeringsinitiativ	Tidplan	Förväntad effekt
Fortsatt automation och intelligens i ärendehandläggningen och beslutsprocesser	2022–2024	Frigjord tid Förbättrat resultat Bättre regelefterlevnad
Ökat kundvärde i digitala tjänster och kundmöten genom Digitalt först	2022–2024	Förbättrat resultat Ökad kundnytta
Digital infrastruktur för externa aktörer och samverkan	2022–2024	Frigjord tid Förbättrat resultat Bättre regelefterlevnad
Ökat digitalt förtroende genom fokus på info och IT säkerhet	2022–2024	Bättre regelefterlevnad och informationssäkerhet Frigjord tid
Automatisering och intelligens i kontrollverksamheten	2022–2024	Förbättrat resultat Bättre regelefterlevnad
Digitaliserad och automatiserad myndighetssamverkan	2022–2024	Frigjord tid Förbättrat resultat
Automatisering och effektivisering av IT verksamheten	2022–2024	Kostnadsbesparing i driften av IT med 8% per år Kostnadsneutral ny volym vs avveckling av gammal legacy
Ytterligare automatisering och effektivisering av stödverksamheten	2022–2024	Frigjord tid Bättre regelefterlevnad

Fortsatt automation och intelligens i ärendehandläggningen och beslutsprocesser

Under 2021 fortsätter myndighetens transformation in i ett ärendeindelad arbetssätt. Fokus 2021 är att göra klart ärenden inom inskrivning, bedömning, planering och de beslutsärenden som driver störst volym. Under 2022 kommer resterande ärenden att implementeras (kontroll, uppföljning och beslutsärenden med mindre volym). Parallellt under perioden 2021–2024 kommer ytterligare automation och DDI/AI implementeras för ökad effekt och regelefterlevnad samt fortsatt integrering och vidareutveckling av Arbetsförmedlingens kundhanteringsförmågor kopplat till ärendeindelningen.

Ökat kundvärde i digitala tjänster och kundmöten genom Digitalt först

Fokus på ytterligare förflyttning till digitala kanaler för kundernas kontakter med myndigheten. Även utökade satsningar på att tillhandahålla digitala tjänster för

arbetssökande och arbetsgivare som kan och vill sköta sina ärenden helt på egen hand.

Digital infrastruktur för externa aktörer och samverkan

Fortsatt utbyggnad av behörighetsstyrt stöd till fristående aktörer och andra samverkansparter. Olika typer av digital samverkan kommer att stöttas, både genom specifika användargränssnitt till olika partners, men även tillgång till öppna data och API: er för automatiserad systemintegration.

Ökat digitalt förtroende genom fokus på info och IT säkerhet

Kontinuerlig komplettering av Arbetsförmedlingens säkerhetsplattform, både med nya komponenter i takt med nya hot, men även påkoppling på ännu fler existerande produkter.

Automatisering och intelligens i kontrollverksamheten

Utökad automatisering och inbyggd intelligens i kontrollverksamheten, både för arbetssökande, arbetsgivare och fristående aktörer.

Digitaliserad och automatiserad myndighetssamverkan

Slutförande av införandet av nationella byggblock på uppdrag av Digitaliseringsmyndigheten som kommer effektivisera samarbetet mellan svenska myndigheter, samt övriga samarbeten som möjliggör effektivare stadsförvaltning och bättre beslutsunderlag mellan olika myndigheter såsom Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Migrationsverket, etc.

Automatisering och effektivisering av IT-verksamheten

Avveckling av legacy, automatisering av både utvecklings- och driftsaktiviteter etc.

Ytterligare automatisering och effektivisering av stödverksamheten

Utöka genomförd effektivisering som genomförts genom robotisering och ta vidare arbetet med att ha mer automatiserade processer samt AI-integrering för bättre beslutsstöd.

3.6 Övriga ekonomiska villkor

3.6.1 Bemyndiganden

Redovisning av bemyndiganderamar för Arbetsförmedlingens åtaganden som medför utgifter under följande budgetår utgår från de medelsbehov som framförs i detta budgetunderlag och framgår av tabellerna nedan. Arbetsförmedlingen föreslår att dessa ramar ska vara indikativa. Arbetsförmedlingen har även utestående åtaganden utan krav på bemyndiganderedovisning. Detta framgår av regleringsbrevet – Övriga bestämmelser.

Tabell 14: UO 14 anslag 1:3 anslagspost 1, Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

(tusental kronor)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Slutår
	utfall	prognos	beräkn.	beräkn.	beräkn.	beräkn.	
Ingående åtaganden	2 512 000	6 162 000	10 001 000	-	-		
+ Nya åtaganden	5 748 000	8 988 000	11 735 000	-	-		
- Infriade åtaganden	-2 099 000	-5 148 000	-9 121 000	-11 505 000	-1 012 000	-98 000	2031
Utestående åtaganden vid årets slut	6 162 000	10 001 000	12 615 000	-	-		
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	9 454 000	14 300 000	3 500 000				

Tabell 15: UO 14 anslag 1:4 anslagspost 1, Lönebidrag m.m.

(tusental kronor)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Slutår
	utfall	prognos	beräkn.	beräkn.	beräkn.	beräkn.	
Ingående åtaganden	13 362 000	11 463 000	12 208 000	-	-		
+ Nya åtaganden	7 943 000	9 189 000	9 853 000	-	-		
- Infriade åtaganden	-9 842 000	-8 443 000	-8 992 000	-9 626 000	-2 536 000	-907 000	2026
Utestående åtaganden vid årets slut	11 463 000	12 208 000	13 069 000	-	-		
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	16 000 000	15 000 000	0				

Arbetsförmedlingen har av regeringen fått i uppdrag göra en översyn av de upphandlade matchningstjänsterna i förhållande till regelverket avseende beställningsbemyndiganden. Uppdraget återrapporteras den 26 februari 2021. I detta budgetunderlag tillämpar Arbetsförmedlingen sina nuvarande principer för redovisning av ekonomiska åtagande.

3.6.2 Räntekontokredit och anslagskrediter

Arbetsförmedlingen föreslår att räntekontokredit och anslagskrediter ska vara på samma nivå som 2021 för åren 2022 – 2024.